

Uudenkaupungin kaupunki
Ympäristö- ja lupalautakunta
Mörnenkatu 2
23500 Uusikaupunki

Ympäristölupapäätös
Y3 / 2026 21.4.2026 § 37

Ympäristölupa / AFC Uussaari Oy

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta, joka koskee maatalouden kompostointitoimintaa. Maatilan yhteyteen rakennettavassa rakennuksessa käsitellään vihannessivuvirtoja ja eläinperäistä kuivalantaa kompostoitamalla. Vihannesten sivuvirta tulee oman maatilan toiminnasta ja lantaa otetaan vastaan lähialueen eläintiloilta.

Luvan hakija

AFC Uussaari Oy

Y-tunnus: 2333185-7

Toiminta ja sen sijainti

Laitos sijoittuu kiinteistölle 895–465–1–2 Uudenkaupungin Kalannissa.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

AFC Uussaari Oy hakee ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaista ympäristölupaa jätteen laitos- ja ammattimaiseen käsittelyyn liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f (jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely).

Toimivaltainen viranomainen on ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentti kohtien 12 f mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Kyseessä on uusi toiminta. Rakennuspaikka sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.

Toiminnan sijaintipaikka ja ympäristö

Hanke toteutetaan tilakeskukseen, joka sijaitsee peltoaukean keskellä. AFC Uussaari Oy omistaa rakennuspaikan maapohjan ja ympäröivän alueen. Ympäröivät rakennukset ovat maatalousrakennuksia.

Rakentamattomia peltokiinteistöjä sijaitsee kaksi alle 300 metrin etäisyydellä. Lähin rakennettu kiinteistö sijaitsee noin 450 metrin etäisyydellä.

Sirppujoki virtaa noin 1,15 km etäisyydellä. Lähistöllä ei ole pohjavesialueita, eikä muita suojelualueita

Yleiskuvaus toiminnasta

ACF Uussaari Oy toteuttaa rakennushankkeen, jossa rakennetaan nykyaikainen, 2 000 m² (40m x 50m) suuruinen eristetty lantalakokonaisuus. Investointi on keskeinen osa tilan kiertotalousstrategiaa, jossa vihannestuotannon sivuvirrat ja yhteistyötilojen lanta jalostetaan hallitusti kompostoimalla korkealaatuiseksi maanparannusaineeksi.

Raaka-aineiden vastaanotto, käsittely ja välivarastointi

Toiminnassa käsitellään vuosittain seuraavat arvioidut määrät raaka-aineita:

- A. Hakijan omasta toiminnasta syntyvät vihannesjätteet:
- Sipulin lajittelusivuvirrat: 200 t (500 m³).
 - Purjon lajittelusivuvirrat: 50 t (250 m³).
 - Juuresten (lanttu, palsternakka, selleri) sivujakeet: 100 t (200 m³)
 - Yhteensä vihannessivuvirtoja: 350 t (950 m³).
- B. Vastaanotettava kuivalanta (tämänhetkiset sopimuskumppanit):
- Kanan kuivalanta: 275 t (500 m³).
 - Naudan kuivalanta: 175 t (250 m³).
 - Yhteensä kuivalantaa: 450 t (750 m³).

Prosessiin ei oteta vastaan maatilan ulkopuolelta tulevaa biomassaa edellä mainittujen kuivalantatuotteiden lisäksi. Poikkeustilanteissa, mikäli kuivalannan saanti on tilapäisesti estynyt, voidaan toiminnan jatkuvuus ja prosessin hallinta varmistaa seuraavalla tavalla myös poikkeustilanteissa:

Rakenne- ja kosteustasapainon turvaaminen: Mikäli lantaa ei ole saatavilla, vihannesjätteen kompostointiprosessin vaatima rakenne ja optimaalinen kosteustasapaino turvataan käyttämällä korvaavia tukiaineita, kuten olkea, turvetta tai puupohjaisia jakeita (esim. sahanpuru). Nämä korvaavat ainesosat sitovat tehokkaasti kosteutta ja ravinteita, mikä ehkäisee hajuhaittojen syntymistä ja varmistaa aerobisen tilan säilymisen.

Typpitasapainon varmistus: Korvaavien materiaalien käytön yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota massan typpipitoisuuteen. Tarvittaessa prosessiin lisätään muita soveltuvia kierrätysravinteita riittävän lämpötilakehityksen ja hygienisoitumisen varmistamiseksi.

Pitkä, vähintään 11 kuukauden viipymäaika antaa prosessille merkittävää joustonvara, vaikka hajoaminen korvaavilla aineilla olisi joissakin vaiheissa tavanomaista hitaampaa.

Prosessissa ei käytetä kemikaaleja, vaan kompostoituminen tapahtuu luonnonmukaisena prosessina.

Arvio lopputuotteen määrästä ja ravinnetaseesta:

Seuraavassa taulukossa kuvataan toiminnan syötteiden määriä suunnitellulla vuositasolla:

Suure	Alkuperäinen syöte (vuosi)	Arvioitu lopputuote (n. 12 kk)
Paino (tonnia)	750 t	375 – 450 t
Tilavuus m ³	1 700 m ³	680 – 850 m ³

Taulukko 1.

Pitkäkestoisen kompostointiprosessin aikana massan tilavuus ja paino pienenevät merkittävästi haihtumisen ja orgaanisen aineen hajoamisen seurauksena (taulukko 1).

Kompostointiprosessia hallitaan aktiivisesti tilan omalla kalustolla, mikä varmistaa tarkan kontrollin ja prosessin optimaalisen etenemisen. Massojen siirtoon, pinoamiseen ja sekoittamiseen käytetään Volvo L70H mallista pyöräkuormaajaa. Kyseinen kone tyyppi on riittävän tehokas suurten massojen käsittelyyn ja mahdollistaa korkeiden, ilmavien aumojen rakentamisen lantalassa.

Kompostointiprosessi

Prosessin käynnistäminen ja kompostin rakentaminen: Kompostin rakentamisessa noudatetaan kerrosmenetelmää, jolla varmistetaan heti alusta alkaen riittävä hapensaanti ja nestetasapaino:

- Pohjakerros: Prosessi aloitetaan levittämällä betonilattialle noin 20–30 cm paksuinen kerros naudan kuivalantaa. Tämä toimii kuivikkeena ja puskurina, joka sitoo vihannesjätteistä mahdollisesti vapautuvaa kosteutta ja estää massan liimautumisen lattiaan.
- Välikerrokset: Pohjakerroksen päälle lisätään vihannesjätettä (sipuli, purjo, juurekset) ja kananlantaa vuorotellen. Kananlanta sijoitetaan vihanneskerrosten väliin, jotta sen sisältämä typpi aktivoi välittömästi hajoamisprosessin.
- Sekoitus: Kun kerrokset on pinottu, ne sekoitetaan pyöräkuormaajalla yhtenäiseksi massaksi ja nostetaan ilmavaksi aumaksi. Massojen sekoittaminen ja kääntäminen: Kompostimassaa sekoitetaan aktiivisesti koko varastointikauden ajan. Sekoitustiheys riippuu prosessin vaiheesta:
- Aktiivivaihe (ensimmäiset 1–2 kk): Massaa käännetään noin 2–4 viikon välein. Tässä vaiheessa hapentarve on suurin.
- Kypsymisvaihe: Kääntämistä harvennetaan 1–2 kuukauden välein. Sekoittamisella saavutettavat hyödyt:

1. Hapetus (Aerobisuus): Sekoittaminen tuo massaansa happea, mikä estää anaerobisten (hapettomien) taskujen syntymisen. Tämä on kriittisin tekijä hajuhaittojen ehkäisyssä.

2. Lämpötilan hallinta: Kääntäminen varmistaa, että kaikki materiaali päätyy vuorolleen auman kuumaan keskiosaan. Tämä takaa koko erän tasaisen hygienisoitumisen (taudinaiheuttajien ja rikkakasvien siementen tuhoutumisen).

3. Kosteuden tasaaminen: Sekoitus tasaa vihannesjätteen tuomaa kosteutta kuivempaan lantaan, mikä ylläpitää optimaalista mikrobitoimintaa.

Prosessin kesto ja kierto: Kompostointiprosessi on pitkäkestoinen ja varmistaa lopputuotteen korkean laadun. Viimeiset raaka-aine-erät lisätään lantalaan kesäkuussa, minkä jälkeen prosessia jatketaan hallitusti seuraavan vuoden toukokuuhun asti. Tämä vähintään noin 11 kuukauden viipymäaika takaa riittävän termofiilisen vaiheen hygienisoinnille sekä pitkän jälkikypsymisen, jolloin lopputuotteesta tulee stabiilia ja hajutonta maanparannusainetta. Aiemmin mainitut määrät (950 m³ vihannesjätettä ja 750 m³ kuivalantaa) ovat pyöräkuormaajalla tehtävän sekoituksen kannalta erinomaiset. Vihannesjätettä on riittävästi tuomaan kosteutta, mutta lantamäärä takaa, että massa pysyy kantavana ja työstettävänä pyöräkuormaajan alla, eikä se muutu liian lietteiseksi.

Kompostointilaitoksen mitoitus

Investointi on mitoitettu huomattavasti nykyistä tarvetta suuremmaksi, mikä varmistaa prosessivarmuuden ja mahdollistaa tulevaisuuden kasvun.

Nykytilan käyttöaste: Vuosittainen syötemäärä (1 700 m³) täyttää yhdestä 1 000 m² osastosta vain pienen osan, kun massa pidetään matalissa, ilmavissa aumoissa (keskikorkeus n. 2–3 m).

Maksimikapasiteetin arvio: Yksi 1 000 m² huone mahdollistaa hallitun kompostoinnin jopa 3 000–4 000 m³ vuotuiselle syötemäärälle, ilman että aumojen hallittavuus tai pyöräkuormaajalla tehtävä sekoitus vaikeutuvat.

Toiminnan laajentaminen: Rakennus mahdollistaa vihannesten viljelyalan ja sivuvirtojen merkittävän kasvun tulevaisuudessa. Nykyisillä syötemäärillä lantalassa on runsas puskuritila, mikä helpottaa massojen kääntämistä, tehostaa hajunhallintaa ja takaa, ettei kapasiteetti muodostu pullonkaulaksi poikkeuksellisiinakaan satovuosina.

Rakennussuunnitelma ja prosessin hallinta

Lantalarakennuksen suunnittelussa on painotettu prosessivarmuutta ja optimaalisia olosuhteita kompostoitumiselle. Rakennus on suunniteltu teknisesti tukemaan pitkäkestoista ja hallittua ravinteiden jalostusta.

Tilajako ja vuorovuosisperiaate:

Rakenne: Lantala on jaettu kiinteällä betonisella väliseinällä kahteen erilliseen, 1 000 m² suuruiseen osastoon.

Toimintamalli: Osastoja käytetään vuorovuosin. Toisen puolen täytyessä kesäkuuhun mennessä, massa jätetään kypsyään ja uusi materiaali ohjataan tyhjään osastoon.

Viipymäaika: Tämä rakenteellinen ratkaisu takaa jokaiselle erälle vähintään 11 kuukauden ja enintään 23 kuukauden prosessointiajan. Pitkä viipymä varmistaa massan täydellisen stabiloitumisen ja korkean laadun ennen sen levittämistä ACF Uussaari Oy:n omille pelloille. **Automatisoitu ilmanvaihto ja lämpötilan hallinta:** Lantala on varustettu automaattisella ilmanvaihtojärjestelmällä, joka on optimoitu kompostointiprosessin tarpeisiin:

Automaatio: Järjestelmä seuraa sisätilan olosuhteita. Mikäli lämpötila nousee kompostin kannalta liian korkeaksi, järjestelmä aktivoituu automaattisesti.

Toimintaperiaate: Rakennuksen yläosaan sijoitettu poistoilmapuhallin poistaa lämmintä ilmaa, samalla kun rakennuksen vastakkaisessa päädyssä sijaitsevat korvausilmaluukut avautuvat.

Vaikutus: Järjestelmä vetää raikasta ulkoilmaa massan yli, mikä jäähdyttää tilaa ja varmistaa mikrobitoiminnalle välttämättömän happitasapainon. Hallittu ilmanvaihto on keskeinen osa tehokasta hajunhallintaa, pitäen mahdolliset tuoksut hallitusti rakennuksen sisällä ja poistaen ne suodatettuna tai hallitusti yläkautta. **Prosessin seuranta:** Lämpötilan kehittymistä kompostissa seurataan säännöllisesti pistomittauksin termofiilisen vaiheen varmistamiseksi.

Valumavesien hallinta ja prosessiveden hyödyntäminen

Rakennuksen puhtaanapidon ja ympäristöturvallisuuden varmistamiseksi suunnitelmaan sisältyy valumavesien hallintajärjestelmä. Koska kyseessä on eristetty ja katettu tila, säiliöön ei pääse sadevettä suoraan taivaalta, vaan kuormitus muodostuu ensisijaisesti pyöräkuormaajan mukana sisälle kulkeutuneen lumen sulamisvesistä ja mahdollisesta kompostin "itkemisestä".

Lattiakaivot ja 10 m³ umpisäiliö:

Lantalan ulko-ovien kohdalle asennetaan lattiakaivot. Nämä keräävät pyöräkuormaajan renkaiden mukana kulkeutuvan lumen sulamisvedet sekä mahdolliset satunnaiset kompostista vapautuvat nesteet.

Keräys: Kaivot ohjaavat nesteet tiiviissä putkistossa erilliseen umpisäiliöön. Tämä varmistaa, ettei mitään ravinnepitoista nestettä pääse valumaan piha-alueelle tai maaperään missään olosuhteissa.

Nesteen takaisinkiertämys ja suutinjärjestelmä:

Umpisäiliöön kerääntynyt neste ei ole jätettä, vaan se sisältää kompostista liuenneita ravinteita. Tämä neste hyödynnetään takaisin kompostointiprosessissa. Lantalaan asennetaan suutinputkisto, jonka avulla kerääntynyt neste voidaan suihkuttaa hallitusti takaisin kompostimassan päälle.

Prosessi hyötyy nesteestä tietyissä olosuhteissa, sillä kompostoitumisprosessi vaatii tietyn kosteustasapainon. Erityisesti kesäaikaan ja intensiivisessä termofiilisessä vaiheessa massa voi kuivua liikaa. Suihkuttamalla keräysvettä massaansa, ylläpidetään mikrobitoimintaa ja samalla hävitetään sulamisvedet osana luonnollista haihduntaa ja prosessia.

Tämä ratkaisu tekee lantalasta teknisesti täysin suljetun yksikön, josta ei synny nestemäisiä päästöjä. Se poistaa tarpeen erilliselle jätevesien käsittelylle ja varmistaa, että kaikki ravinteet päätyvät lopulta pelloille kiinteän maanparannusaineen muodossa. Mikäli kompostointiprosessi on sellaisessa vaiheessa, ettei kustuttaminen ole suositeltavaa, voidaan tarvittaessa umpisäiliö tyhjentää loka-auton avulla ja toimittaa asianmukaiseen jatkokäsittelyyn.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Kokonaisuutena laitos on suunniteltu vähentämään alueellista haju- ja ravinnekuormitusta. Perinteisestä ulkovarastoinnista ja aumauksesta siirtyminen täysin suljettuun, ilmastoituun ja jaettuun tilaan on merkittävä ympäristöteko, joka minimoi asukkaille koituvan haitan.

Hajuhaitat

Hajuhaittojen hallinta on yksi hankkeen keskeisimmistä lähtökohdista, ja suljettu prosessi tarjoaa merkittävän parannuksen nykyiseen aumaukseen verrattuna.

Sipulikasvien tuoksut: Sipuli- ja purjojätteen ominaisuus saattaa avoimessa tilassa olla pistävä, mutta rakentamalla täysin katettu ja eristetty tila, mahdolliset hajuhaitat pysyvät hallitusti rakennuksen sisällä prosessin ajan.

Aerobinen prosessi: Hajunmuodostus liittyy yleensä hapettomaan (anaerobiseen) tilaan. Automaattinen ilmanvaihto ja säännöllinen sekoitus pyöräkuormaajalla varmistavat massan hapensaannin, mikä minimoi epämiellyttävien hajujen syntymisen.

Hajun kulkeutuminen: Laitos sijaitsee peltoaukean keskellä olevassa metsäsaarekkeessa. Lähin naapuri sijaitsee noin 450 metrin etäisyydellä ja on vain tilapäisessä kesäkäytössä. Tämä etäisyys on riittävä hajujen hälvenemiseen, vaikka poistoilmaa jouduttaisiin tuulettamaan.

Aumauksen poistuminen: Lantavarasto poistaa pelloille tilapäisesti aumattavat lantapatterit, millä on suora positiivinen vaikutus hajuhaittojen vähenemiseen tilan ympäristössä.

Päästöt ja päästöjen estäminen vesistöön, maaperään ja pohjaveteen

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lantalarakennuksen pohjarakenne on suunniteltu estämään ravinteiden ja nesteiden pääsy maaperään tai pohjaveteen. Vaikka hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, rakenteellisella suojauksella varmistetaan toiminnan täysi päästöttömyys maaperään.

Rakenteelliset suojatoimet:

Tiivis teräsbetonilattia: Lattia valetaan paksusta, kestävästä ja kemiallisesti rasitusluokitellusta teräsbetonista, joka on suunniteltu kestäväksi lannan ja vihannessivuvirtojen aiheuttamaa korroosiota. Betonilaadun valinnalla varmistetaan, että rakenne on läpäisemätön.

Saumojen tiivistys: Rakenteen mahdolliset liikuntasaumat ja seinän sekä lattian liittymäkohdat tiivistetään elastisilla, kemikaaleja kestäville massoilla. Tämä estää nesteiden imeytymisen rakenteiden väliin.

Kallistukset ja nestevirtojen ohjaus: Lattiaan toteutetaan suunnitelman mukaiset kallistukset, jotka ohjaavat kaiken vapaan nesteen kohti oviaukoille sijoitettuja lattiakainoja. Nestettä ei päästetä seisomaan rakenteen päällä pitkiä aikoja.

Mekaaninen kestävyys: Lattian mitoitus on laskettu kestäväksi Volvo L70H -pyöräkuormaajan aiheuttama pistekuormitus ja kulutus, mikä estää murtumien tai halkeamien syntymisen varastoinnin ja sekoituksen aikana.

Melupäästöt

Toiminnasta aiheutuva melu on luonteeltaan ajoittaista ja vastaa tyypillistä maatalouden työkoneiden aiheuttamaa äänitasoa. Ensisijainen melulähde on Volvo L70H -pyöräkuormaaja, jota käytetään massojen siirtoon ja kääntämiseen. Lisäksi poistoilmapuhallin aiheuttaa tasaista, matalataajuisia ääntä toimiessaan.

Massojen käsittely tapahtuu pääasiassa arkisin ja normaalien työaikojen puitteissa, mikä vähentää ympäristölle aiheutuvaa häiriötä. Rakennuksen betonielementtirunko ja eristetyt seinä- sekä kattorakenteet toimivat tehokkaana äänieristeenä, jolloin koneellinen työskentely hallin sisällä vaimenee merkittävästi ulkopuolelle.

Toiminnan sijainti metsäsaarekkeessa tarjoaa luonnollisen meluesteen. Yli 450 metrin etäisyys lähimpään asuttuun kohteeseen varmistaa, ettei melutaso ylitä asuinalueille asetettuja ohjearvoja.

Ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Arvio ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) soveltamisesta

Uusi investointi parantaa merkittävästi alueellista lannankäsittelykapasiteettia ja mahdollistaa lannan logistiikan järjestämisen levityssesongin ulkopuolelle, mikä vähentää kevään kuljetuspiikkejä.

Rakennus toimii puskurivarastona kumppanituloille, mikäli niiden omat varastot täyttyvät ennakoimattomasti ennen levityskautta. Tämä varmistaa lannan turvallisen hallinnan kaikissa olosuhteissa.

Vaikutukset ympäristöön

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja terveyteen

Kokonaisuutena laitos on suunniteltu vähentämään alueellista haju- ja ravinnekuormitusta. Perinteisestä ulkovarastoinnista ja aumauksesta siirtyminen täysin suljettuun, ilmastoituun ja jaettuun tilaan on merkittävä ympäristöteko, joka minimoi asukkaille koituvan haitan.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Laitoksen toiminnalla ei arvioida olevan merkityksellisiä vaikutuksia lähialueen luontoarvoille tai rakennetulle ympäristölle.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Lattiakaivoista nesteet johdetaan suoraan tiiviiseen 10m³ umpisäiliöön. Järjestelmä on täysin suljettu, eikä siinä ole ylivuotomahdollisuutta luontoon. Nestemäiset jakeet kerätään ja kierrätetään takaisin kompostiprosessiin hallitusti suutinjärjestelmän kautta, rakennuksen ulkopuolinen maa-alue säilyy puhtaana ravinnevalumista.

Ilmaan johtuvien päästöjen vaikutukset

Työkoneista aiheutuvien pakokaasupäästöjen vaikutukset rajoittuvat työkoneiden välittömään läheisyyteen.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, tai sellaisen läheisyydessä. Tavanomaisesta toiminnasta ei aiheudu päästöjä alueen maaperään.

Melun ja värinän vaikutukset

Melupäästöt vastaavat tyyppillisiä maatilan melupäästöjä.

Laitoksen toiminnan tarkkailu ja raportointi

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Toiminnan laadunvarmistamiseksi ja ravinnekuormituksen optimoimiseksi tilalla noudatetaan säännöllistä seurantaa:

Lämpötilaseuranta ja poikkeamatilanteet: Kompostimassan lämpötilaa seurataan hajoamisprosessin aktiivivaiheessa pistomittauksin.

Lämpötila on liian korkea (yli 70 Celsius-astetta): Mikäli massa kuumenee liikaa, mikrobitoiminta voi hidastua ja hajuhaittojen riski kasvaa. Tällöin massa käännetään välittömästi pyöräkuormaajalla lämmön vapauttamiseksi ja rakenteen viilentämiseksi. Samalla varmistetaan automaattisen ilmanvaihdon tehostettu toiminta.

Lämpötila on liian alhainen (alle 40 Celsius-astetta aktiivivaiheessa): Jos lämpötila ei nouse riittävästi, hajoamisprosessi on pysähtynyt tai massa on liian tiivistä / märkää. Tällöin massa käännetään hapen saannin parantamiseksi. Mikäli syynä on liiallinen märkyys, massaun lisätään rakenteeksi kuivempaa naudan kuivalantaa.

Ravinnenäytteet: Levitysvalmiista kompostista otetaan edustava näyte ennen pellolle levittämistä. Näytteen avulla selvitetään kompostin todellinen ravinnepitoisuus, jolloin levitysmäärä osataan jakaa tarkoituksenmukaiselle pinta-alalle viljelykasvin ravinnetarve ja ympäristösäädökset huomioiden.

Asian käsittely

Asian vireille tulo

Ympäristölupahakemus on tullut vireille 10.2.2026.

Hakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus hakemuksesta, hakemus ja hakemukseen liittyvät asiakirjat olivat nähtävänä ympäristönsuojeluviranomaisen sähköisellä ilmoitustaululla 13.02.-23.03.2026.

Asiasta on erikseen annettu tieto tiedossa oleville asianosaisille noin 500 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta.

Hakemuksesta on pyydetty terveysuojeluviranomaisen lausunto.

Muistutusten, mielipiteiden ja lausuntojen huomioon ottaminen

Hakemuksesta ei annettu muistutuksia, mielipiteitä tai lausuntoja.

Tarkastuskäynnit

Alueelle on tehty maastokäynti 9.4.2026

Ympäristö- ja lupalautakunnan ratkaisu

Ympäristö- ja lupalautakunta päättää myöntää AFC Uussaari Oy:lle luvan kompostointilaitokselle, jossa käsitellään eläinten kuivalantaa ja omasta maatalan toiminnasta syntyvää vihannesten sivuvirtaa. Lupa myönnetään ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesti kiinteistölle 895-465-1-2, Uusikaupunki. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyn mukaisesti ja lupamääräyksiä noudattaen.

Lupamääräykset

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Kompostointilaitoksen toiminnassa saa ottaa vastaan kuivalantaa maksimikapasiteetin mukaisesti 1500 m³ vuodessa. Muiden jätteiden vastaanotto ja käsittely alueella on kielletty.
2. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä vastaanotettavan jätteen laadusta ja jätteen soveltuvuudesta prosessiin. Vastaanotettavien jättejakeiden tulee soveltua kuiva-ainepitoisuudeltaan kompostointiin.

Mikäli laitokselle tuodaan jätemateriaalia, joiden vastaanottoon ja käsittelyyn ei ole lupaa, on jäte viipymättä toimitettava käsittelylaitokseen tai paikkaan, jonka ympäristöluvassa on kyseisen jätteen vastaanotto sallittu.

Kompostoitavat jätteet ja käytettävät tukiaineet eivät saa sisältää metalleja tai muuta sellaista haitallista ainetta, joka haittaisi valmiin kompostin hyötykäyttöä. Laitos ei saa ottaa vastaan jätettä, johon liittyy vakavan tartuntataudin leviämisen riski, mikäli ei voida varmistua, että taudinaiheuttajat tuhoutuvat käsittelyprosessin aikana.

3. Valmiin kompostin on oltava riittävän hygieenistä ja kypsää, ja se on pidettävä erillään muista jätteistä ja käsittelemättömästä lannasta. Vastaanotettu lanta, jälkikypsytysaummat ja valmiit kompostituotteet on pidettävä erillään toisistaan. Valmis komposti tulee hyödyntää oman tilan toiminnassa.
4. Kompostointiprosessissa syntyvät jätevedet on kerättävä umpisäiliöön ja hyödynnettävä hakemuksen mukaisesti prosessissa tai vaihtoehtoisesti toimitettava käsiteltäväksi luvat omaavalle vastaanottajalle.
5. Lannan kuljetus, käsittely, varastointi ja muu toiminta on tehtävä siten, että ei aiheudu merkityksellistä haju-, pöly- tai meluhaittaa, roskaantumista, maaperän tai pinta- tai pohjaveden pilaantumista tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa.
6. Hajupäästöt eivät saa aiheuttaa lähiympäristöön haju- tai viihtyvyyshaittaa. Mikäli hajuhaittoja esiintyy, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin hajupäästöjen selvittämiseksi ja niiden vähentämiseksi.
7. Toiminnasta syntyvä melu ei saa melulle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää meluntorjuntatoimenpiteitä ohjearvojen täyttämiseksi.
8. Toiminnan jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista tai muuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
9. Toiminnalle tulee nimetä vastuuhenkilö, joka huolehtii laitoksen toiminnasta, valvonnasta ja tarkkailuista ja siitä, että toimintaa harjoitetaan lupaehtojen mukaisesti. Vastuuhenkilöllä tulee olla tehtävään riittävä ammattitaito. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli vastuuhenkilön nimi tai yhteystiedot muuttuvat, tulee siitä ilmoittaa viipymättä valvontaviranomaiselle.
10. Laitoksen toiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta sekä tarkkailusta on toimitettava vuosiyhteenveto Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle helmikuun loppuun mennessä. Vuosiraportin on sisällettävä seuraavat tiedot:
 - vastaanotetut lantamäärät (t/v)
 - valmiin kompostin määrä (t/v)
 - käytetyt seosaineet, määrä ja mistä hankittu
 - selvitys poikkeuksellisista tilanteista (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä arvio niiden ympäristövaikutuksista ja tehdyt toimenpiteet)
 - umpikaivon tyhjennyskerrat ja siihen liittyvät toimet

11. Mikäli onnettomuuden, tuotantohäiriön, rakenteen ja laitteen purkamisen, tai muun vastaavan seurauksena syntyy päästöjä tai jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, tulee toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan tehdä viipymättä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee lisäksi tehdä myös niissä tapauksissa, joissa edellä mainittujen tapahtumien seurauksena syntyvä jäte vaatii määränsä tai laatunsa vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa.
12. Toiminnan muuttamisesta ja lopettamisesta tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnan oleellinen muuttaminen edellyttää uutta ympäristölupaa. Ilmoitus on lisäksi toiminnanharjoittajan vaihtumisesta. Kun toiminta loppuu, toiminnanharjoittajan on toimitettava vastaanotetut jätteet hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi, siistittävä alue jätteistä ja roskista sekä poistettava tarpeettomat rakenteet. Ympäristölupapäätös ja siinä luvan saajalle määrätyt velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun valvontaviranomainen on todennut velvoitteet hoidetuiksi.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

13. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa erityisesti ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä laitoksen kaikissa toiminnoissa siten, että toiminnan aiheuttamat päästöt ja laitoksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Vakuus

14. AFC Uussaari Oy:n on asetettava Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 1000 euron suuruinen vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuuden tulee olla voimassa toistaiseksi.

Ratkaisun perustelut

Lupaharkinnan perustelut ja luvan myöntämisen edellytykset

Kyseessä on maatilan kompostointilaitoksen toiminnan luvittaminen. Toimittaessa lupamääräysten mukaisesti toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 § tarkoitettua terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Ympäristöluvassa on annettu määräys vakuuden asettamisesta, koska ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Toiminnasta aiheutuvien haittojen ja riskien minimoimiseksi lupapäätöksessä on annettu määräyksiä jätteiden laadusta, hyödyntämisestä sekä varastoinnista ja kompostoittoiminnasta siten, ettei lähiympäristölle aiheudu viihtyvyyss- tai muuta haittaa, kuten

haju-, pöly-, melu- tai roskaantumishaittaa. Jätteet, joita hyödynnetään mullan valmistuksessa, täyttävät ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset, kun niiden laatu varmistetaan ja ne käsitellään lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointi on tässä lupapäätöksessä otettu huomioon erityisesti määräyksissä, jotka koskevat toiminnasta aiheutuvien päästöjen ja riskien hallintaa sekä kirjanpitoa. Lannan hyödyntäminen kompostin valmistuksessa vähentää jätteen määrää sekä edistää kiertotaloutta toteuttamalla ravinnekiertoa ja korvaamalla luonnon maa-aineksia jätteperäisillä aineilla. Hule- ja jätevesien käsittelyä koskevissa määräyksissä on otettu huomioon vesienhoitosuunnitelman tavoitteet vesistöjen hyvän tilan saavuttamisesta.

Lupamääräysten perustelut

Ympäristöluvassa on annettava ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut:

Määräys 1: Ympäristö lupa koskee maatilan kompostointilaitoksen toimintaa. Vuosittain käsiteltävät lantamäärät ovat hakemuksen mukaisia. Kuivalantaa saa ottaa vastaan laitoksen maksimikapasiteetin mukainen määrä.

Määräys 2: Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan jätteen käsittelyä koskeva ympäristö lupa voidaan rajoittaa tietynlaisen jätteen käsittelyyn. Jätenimikkeet ovat Vna 179/2012 liitteen 4 mukaisia. Toiminnasta aiheutuvien haittojen ja riskien minimoimiseksi lupapäätöksessä on annettu määräyksiä jätteiden varastomäärästä ja hyödynnettävien jätteiden laadusta.

Jätelain 12 §:n mukaan jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen

ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista. Vastaanotettavaksi soveltumattomien jätteiden poistamisella varmistetaan, että toiminnasta ei aiheudu terveys- tai ympäristöhaittaa.

Määräys 3: Kompostoidun materiaalin tulee täyttää lannoitteelle tai maanparannusaineelle asetettavat laatuvaatimukset, jotta varmistetaan sen käyttömahdollisuudet tuotteena. Komposti, joka ei täytä laatuvaatimuksia, on pidettävä jätelain tarkoittamana jätteenä, jonka hyötykäyttöä koskevat jätelaissa ja ympäristönsuojelulaisissa ja niiden nojalla annetuissa säädöksissä asetetut vaatimukset.

Määräys 4: Jätevesien tehokkaalla ja hallitulla käsittelyllä ehkäistään ravinteikkaan veden joutumista ympäristöön.

Määräykset 5–6 on annettu, jotta toiminnasta ei aiheutuisi merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai terveys haittaa, ja jotta ympäristön pilaantumisvaaraa ehkäistäisiin mahdollisimman tehokkaasti. Pitämällä halli ja ulkokentät puhtaina ehkäistään haju- ja pölypäästöjen lisäksi ympäristön roskaantumista ja haittaeläinten esiintymistä.

Määräys 7: Määräys on tarpeen toiminnasta lähiympäristön ja asutukselle aiheutuvien haittojen ja kohtuuttoman rasituksen estämiseksi. Meluraja-arvoissa noudatetaan valtioneuvoston päätöksessä annettuja melutason ohjearvoja (VNp 993/1992).

Määräys 8: Jätelain mukaan jätehuolto on järjestettävä niin, ettei jätteistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteet on kerättävä ja pidettävä toisistaan erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa kuin se on jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista, sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Määräys 9: Jätelain 141 §:n mukaan jätteenkäsittelylaitoksella tulee olla ammattitaitoinen vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seurantaa ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön on oltava toiminnanharjoittajan palveluksessa ja hänellä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammattitaito. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava vastuuhenkilön riittävästä koulutuksesta. Vastuuhenkilön yhteystiedot tulee pitää ajan tasalla, jotta toiminnan viranomaisvalvonta voidaan suorittaa asianmukaisesti.

Määräys 10: Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Kirjanpitoa, raportointia ja tarkkailua koskevat lupamääräykset ovat tarpeen lupamääräysten noudattamisen valvomiseksi sekä toiminnan vaikutusten ja haittojen arvioimiseksi. Ympäristönsuojelulain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Määräys 11: Häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen sekä ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu välittömän torjunnan onnistumiseksi, viranomaisten ja lähiasukkaiden tiedon saannin varmistamiseksi ja valvonnan tehostamiseksi.

Määräys 12: Toiminnan muuttamista, keskeyttämistä ja lopettamista koskeva tiedonsaanti on tarpeen, jotta valvontaviranomainen voi arvioida ympäristönsuojelua koskevien toimien riittävyttä ja mahdollista ympäristöluvan muuttamista. Toiminnan päätyt-

tyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä. Toiminnanharjoittajan on toimitettava suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelua koskevista toimista riittävän ajoissa ennen toiminnan lopettamista.

Määräys 13: Ympäristönsuojelulain mukaisesti toiminnanharjoittajien tulee olla riittävästi tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa voidaan tehokkaimmin ehkäistä toiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Paras käyttökelpoinen tekniikka kehittyy jatkuvasti, jonka vuoksi sen käyttöönottoon on varauduttava.

Määräys 14: Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajalle on asetettava toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annetut määräykset huomioon ottaen riittävä vakuus asianmukaisen jätehuollon sekä toiminnan lopettamisen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi.

Toiminnan aloittaminen ja luvan voimassaolo

Toiminnan saa aloittaa luvan saatua lainvoiman. Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava uutta lupaa.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 5-8, 11-12, 14-17, 19-20, 27, 34, 39, 40, 42-44, 48-49, 51-53, 58-62, 66, 70, 83-85, 87-89, 94, 123, 133-134, 170, 172, 190-191, 198, 201, 205 §:t

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6, 11-15 §:t

Jätelaki (JäteL 646/2011) 5-6, 8-9, 12-15, 28-29, 72-73, 118-122, 141 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Ympäristölupamaksu

Hakemuksen käsittelystä peritään ympäristö- ja lupalautakunnan hyväksymän taksan perusteella 2310 €. (Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa)

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös:

AFC Uussaari Oy

Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuolto

Lupa- ja valvontavirasto

Ilmoitus päätöksestä:

Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan verkkosivuilla:

Ympäristönsuojeluviranomainen tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen sähköisellä ilmoitustaululla: [Sähköinen ilmoitustaulu | Uudenkaupungin kaupunki \(uusikaupunki.fi\)](#)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Valitusosoitus on liitteenä.